

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 17.6.2021
Sayı : 1796

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çiftçilerin Kamu Bankalarına Olan Tarımsal Kredi Borçlarının Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmaktadır.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özcan PURÇU
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Kırsal Kalkınma
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	17 Haziran 2021
Esas No:	2/3679

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
17 Haziran 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
17 Haziran 2021
No. 829750
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Türkiye, tarımda kendi kendine yeten bir ülke iken, birçok tarımsal ürünü dışarıdan alan bir ülke konumuna düşmüştür. 2006 yılında yürürlüğe giren Tarım Kanunu'nun 21. Maddesi "tarımsal desteklemelere ayrılacak pay gayrisafi milli hasıla'nın %1'inden az olamaz" düzenlemesini getirmiştir. Ancak aradan geçen 14 yılda tarımsal desteklemelere bütçeden ayrılan pay hiçbir zaman %1'i bulmamıştır. 2006 yılından bugüne kadar çiftçinin Tarım Kanunu'nun 21. Maddesi gereği devletten alacağı miktar 211 milyar TL'yi bulmuştur. Hak ettiği tarımsal desteklemeleri alamayan çiftçiler aynı zamanda kur artışı neticesinde artan girdi maliyetleri ile mücadele ederken diğer yandan tarımsal ithalatta gümrük vergilerinin sıfırlanması ile karşılaşmışlardır. Türkiye'de üretilen ürünlerin ithal ediliyor olması ve yerli çiftçilerin desteklenmiyor olması neticesinde tarım sektörünü ayakta tutmaya çalışan çiftçiler borçlanmak zorunda bırakılmışlardır.

Son yıllarda artan girdi fiyatları, pazarlama sorunları ve yaşanan doğal afetler nedeniyle ekonomik geliri azalan ve krediye daha fazla ihtiyaç duyan çiftçilerin, Covid-19 salgını ile sorunları daha fazla artmıştır.

Covid-19 salgını nedeniyle alınan çeşitli kararlar çerçevesinde bankalar vadesi gelen kredilerde erteleme ve yapılandırma yapmış, ayrıca Temmuz ayı sonuna kadar icra işlemleri durdurulmuştur. Ağustos ayından itibaren de icra işlemleri yeniden başlatılmıştır. Özellikle yapılandırma işlemlerinde çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından talep edilen peşinatı ödeyememesi ve bankaların riskli gördükleri çiftçilere yapılandırma yapmamaları nedeniyle son aylarda başlatılan icra işlemleri artış göstermiştir.

Bankaların tüm sektörlerde uyguladığı faiz oranlarını arttırmasından tarım sektörü de etkilenmiş ve tarımsal kredi faiz oranları artmıştır. Ziraat Bankası, tarımsal kredilere kullandığı faiz oranını değiştirmeden yapılandırma faiz oranlarını yüzde 20 olarak uygulamaktadır. Diğer bankalarda ise faiz oranları daha da yüksektir. Bu faiz oranları ile uygulanan yapılandırma çiftçilere daha çok zarar vermekte, çiftçinin geleceğe yönelik borcu katlanarak artmaktadır.

Ülkemizde tarım ve balıkçılık sektöründe kullanılan nakdi kredi bakiyesi, Nisan 2021 sonu itibarıyla 143,6 milyar lira olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılı sonundan 2021 Nisan ayı arasında yüzde 31,5 oranında artış göstermiştir. Bu borcun 106,4 milyar liralık kısmı kamu bankalarına olan kredi borçlarından kaynaklanmaktadır ve sektörün kamu bankalarına borcu 2019 yılı sonundan bu yana yüzde 36,9 oranında büyümüştür. Artan borç, girdi maliyetlerinde yaşanan artış, ithalat politikası neticesinde ürettiğini değerinde satamayan çiftçileri sürekli yeni borçlanmaya zorlamakta ve çiftçiler borçlarını yeni borçla çevirmektedir.

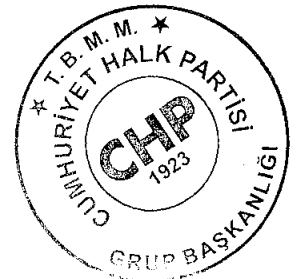
Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan tarımsal kredi alacaklarının yapılandırılmasını kapsayan 7316 Sayılı *Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*, 22 Nisan 2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bu son düzenleme ile çiftçilere yüzde 6'sı Hazine, yüzde 12'si çiftçiler tarafından ödenmek üzere yüzde 18 faizle yapılandırma yapıldı. Ancak yapılandırmada borcun yüzde 30'unun peşin ödenmesi zorunluluğu getirilmesi Borç faizlerinin sıfırlanmasını talep eden çiftçilerin tepkisini çekmiştir. Bu nedenle acil olarak kamu ve özel bankalar ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin başlatmış olduğu icra takibi ve haciz işlemlerinin durdurulması gerekmektedir.

Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankası'nın kuruluş amacı üreticinin ekonomik menfaatini korumak, meslek ve geçimleri ile ilgili ihtiyaçlarını sağlamak ve çiftçilerin sosyoekonomik güvencesi olmaktır.

Ekonomik krizin artması ve iklimsel koşulların küresel düzeyde değişmesiyle, gelecekte yaşanması muhtemel olan kıtlık ve yoksulluğun engellenmesi için de bu hususta tarıma destek verilmesi; çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi, tarım politikasının çiftçilerin çıkarlarını koruyacak şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Kanun teklifi ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin ile kamu mevduat bankalarının 31 Mayıs 2021 tarihinden önce kullandırmış olduğu tarımsal amaçlı kredilerin işlemiş ve işleyecek olan bütün faizlerinin silinmesi amaçlanmaktadır. Aynı zamanda yapılacak düzenleme ile teklif kapsamına giren ve 31 Mayıs 2021 tarihine kadar kullandırılmış tarımsal amaçlı kredilerin ana para üzerinden yeniden yapılandırılarak beş yılda ve beş eşit taksitle tahsil edilmesi hedeflenmektedir. Bankaların ve kooperatiflerin faizden kaynaklanan zararı ise Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Madde ile, bu kanunun amacının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2 - Tarımsal amaçlı kredi borçlarının hesaplama ve ödeme esaslarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3 - Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası Türk A.Ş. ve T.C. Ziraat Bankası ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin bu kanunun uygulanmasından doğan zararlarının karşılanması usulünün belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 4 - Yeniden yapılandırma uygulamasından yararlanmak için başvuru esaslarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 5 - Kanun kapsamındaki tarımsal krediler hakkındaki idarî veya kanunî takibat işlemlerinin durdurulmasına dair usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 6 - Kanun kapsamı dışında kalan konularda ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler için uygulanacak düzenlemelerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Madde 7- Yürürlük maddesidir.

Madde 8- Yürütme maddesidir.

ÇİFTÇİLERİN KAMU BANKALARINA OLAN TARIMSAL KREDİ BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1- Bu Kanunun amacı; Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası Türk A.Ş. ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından gerçek ve tüzel kişilerle Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından ortaklarına 31.05.2021 tarihinden önce kullandırılan ve takip hesaplarındakiler de dahil tarımsal kredilerin yeniden yapılandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Borcun hesaplanması ve ödeme esasları

MADDE 2- Kredinin, 31 Mayıs 2020 tarihindeki anapara tutarı üzerinden hesaplanacak bakiyesi yeniden yapılandırma tarihine kadar tahakkuk ettirilmiş tüm faizler silinerek ve faiz işletilmeksizin ilk taksiti Ekim 2022 sonuna kadar ödenmek üzere beş yılda beş eşit taksitte tahsil edilir.

Tarım Kredi Kooperatiflerinin T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye olan borçları için de birinci fıkra da belirlenen esaslar uygulanır.

Faiz kaybının karşılanması

MADDE 3- ; Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası Türk A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin bu kanunun uygulanmasından doğan zararları, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Birinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.

Başvuru

MADDE 4- Yeniden yapılandırma uygulamasından yararlanmak isteyen borçlular ve borçla ilgililer, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren doksan gün içinde Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası Türk A.Ş. ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş. veya Tarım ve Kredi Kooperatiflerine dilekçe ile başvuruda bulunmak zorundadır.

Takiplerin durdurulması

MADDE 5- Bu Kanun kapsamındaki tarımsal krediler hakkında başlatılmış bulunan idarî veya kanunî takibat işlemleri, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur. Ancak, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren doksan gün içinde yeniden yapılandırma için başvurmayanlar hakkında, bu tarihten itibaren takibata kalındığı aşamadan devam edilir.

Uygulama

MADDE 6 - Bu Kanunda yer almayan konularda Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası Türk A.Ş. ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri mevzuatı uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler için bu Kanun hükümlerine dayanılarak iade yapılmaz.

Yürürlük

MADDE 7 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

